

ตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ

นายทินภาส พาหะนิชย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาตะวันออก
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PET DOG CHARACTERS IN CHILDREN LITERARY WORKS BY MUKU HATOJŪ

Mr. Tinnapas Pahanich

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Japanese

Department of Eastern Languages

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

510238

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุก ยะโตะจู

โดย

นายทินภาส พาหะนิชย์

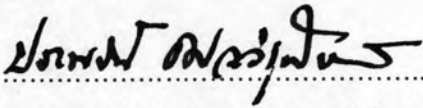
สาขาวิชา

ภาษาญี่ปุ่น

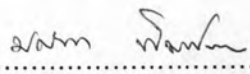
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

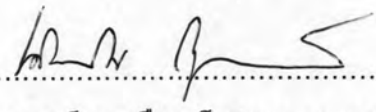
อาจารย์ ดร. เตือนเต็ม กฤษดาธานนท์

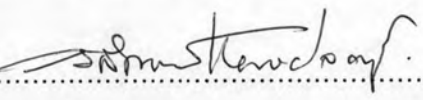
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

 คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพจน์ อัสววิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ มณฑา พิมพ์ทอง)

 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร. เตือนเต็ม กฤษดาธานนท์)

 กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. วรลักษณ์ แคล้วปลอดทุกข์)

ทินภาส พาหะนิษย์ : ตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมูกุ ฮะโตะจู.
(PET DOG CHARACTERS IN CHILDREN LITERARY WORKS BY MUKU HATOJU)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อ. ดร.เดือนเต็ม กฤษดาธานนท์, 123 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็ก ของมูกุ ฮะโตะจู ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตั้งแต่ ค.ศ. 1958 - 1976

มูกุ ฮะโตะจู ได้นำประสบการณ์จากการเลี้ยงสุนัขทั้งของตนเองและของผู้อื่น และรับอิทธิพลจากงานเขียนของนักเขียนชาวตะวันตกมาใช้ในการสร้างตัวละครสุนัขเลี้ยง จึงส่งผลให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงมีทั้งลักษณะของความสมจริงและมีความเป็นจินตนิมิต

จากการศึกษาพบว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงสามารถแสดงความรู้สึกได้อย่างละเอียดอ่อนเหมือนมนุษย์ มีสถานภาพเท่าเทียมกับสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัวจากมุมมองของผู้เป็นเจ้าของ และมีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของ

ภาควิชา ภาษาตะวันออก
สาขาวิชา ภาษาญี่ปุ่น
ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อผู้พิมพ์ ทินภาส พาหะนิษย์
ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก Amn

4980136822 : MAJOR JAPANESE

KEYWORDS : MUKU HATOJÛ / JAPANESE LITERATURE / PET DOG CHARACTERS

TINNAPAS PAHANICH : PET DOG CHARACTERS IN

CHILDREN LITERARY WORKS BY MUKU HATOJÛ.

ADVISOR : DUANTEM KRISDATHANONT, Ph.D., 123 pp.

This thesis is aimed at studying pet dog characters in children literary works written by Muku Hatojû after World War II from 1958 to 1976.

Muku Hatojû applied his experience of raising pet dogs and was influenced by Western writers in creating pet dog characters. Therefore, the pet dogs in his literary works have characteristics of realistic and fantasy.

The research found that pet dog characters can show their feeling delicately like human, have status equal to members of the family from the viewpoint of their master and being honest and loyal to their master.

Department : Eastern Languages

Field of Study : Japanese

Academic Year : 2008

Student's Signature

Tinnapas Pahanich

Advisor's Signature

Duanthem Krisdathanont

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. เดือนเต็ม กฤษดาธานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และคอยห่วงใยด้วยมุทิตาจิตต่อผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ มณฑา พิมพ์ทอง ที่แนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ และกรุณาสละเวลามาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. วรลักษณ์ แคล้วปลอดทุกข์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนงานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ฉิมะเกกิ อิวะอิ และ อาจารย์ ดร. ฮิเดะกิ ฮิระมะทซุ ที่อนุเคราะห์ข้อมูลและกรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่น

ขอกราบขอบพระคุณแม่ และพ่อที่เห็นความสำคัญของการศึกษามาโดยตลอด

ขอขอบคุณแจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณคุณภักดิ์นันทน์ ธัญชัย ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณคุณภัทรพร พิพัฒน์กุล คุณสุวภา อธิกิตติกุล และคุณวิวันพร กิจไกรลาศ เพื่อนร่วมรุ่นของผู้วิจัยที่ช่วยให้การเรียนวรรณคดีญี่ปุ่นมีสีสันยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขออุทิศความดีและประโยชน์ที่พอจะหาได้จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้แด่มุกุ ฮะโตะจูกุ ผู้สร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่าแห่งแวดวงวรรณกรรมสำหรับเด็กของญี่ปุ่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
1.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2 ชีวิตและเส้นทางวรรณกรรมของมุกุ สะโตะจูกุ.....	11
2.1 ชีวิตประวัติโดยย่อของมุกุ สะโตะจูกุ.....	11
2.2 บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อวรรณกรรมของมุกุ สะโตะจูกุ.....	13
2.2.1 บุคคลในครอบครัว.....	13
2.2.1.1 ย่า.....	14
2.2.1.2 บิดา.....	14
2.2.2 อาจารย์.....	14
2.2.2.1 อิจิโนะเซะ อะทซุมิ.....	15
2.2.2.2 ชะชะกิ สะชิโร.....	15
2.2.2.3 มะชะกิ ฮิโระฉิ.....	15

บทที่	หน้า
2.2.3 ชูโต เค็นโต.....	16
2.3 นักเขียนที่มีอิทธิพลต่อมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	17
2.4 ที่มาของนามปากกา.....	18
2.5 หน้าที่อื่น ๆ ของมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	19
2.5.1 ครู.....	19
2.5.2 ผู้อำนวยการห้องสมุด.....	19
2.5.3 วิทยากร.....	20
2.6 กิจกรรมต่าง ๆ หลังจากที่มีมุกุ ฮะโตะจูกุ เสียชีวิต.....	20
2.7 มุกุ ฮะโตะจูกุ กับสุนัข.....	21
สรุป.....	22
3 การแสดงความรู้สึกของตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	25
3.1 เรื่องย่อ.....	25
3.1.1 เรื่องย่อ "สุนัขคุมะโนะ".....	25
3.1.2 เรื่องย่อทะเลไรกับคุโระ.....	26
3.1.3 เรื่องย่อ "สุนัขอ่อนแอ".....	27
3.1.4 เรื่องย่อ "คะยะสุนัขแสนรัก".....	27
3.1.5 เรื่องย่อชีวิตชีวิตของมะยะ.....	28
3.1.6 เรื่องย่อ "ความลับของคุโระ".....	29
3.2 ลักษณะตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	29
3.3 การใช้ภาพพจน์ในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	30
3.3.1 บุคลาธิษฐาน.....	31
3.3.2 อุปมา.....	36
3.4 ภาพพจน์กับคุณธรรมในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	43
3.5 เปรียบเทียบการแสดงความรู้สึกของตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ.....	44
3.5.1 เปรียบเทียบตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมของอะกุตะงะวะกับมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	45
3.5.2 เปรียบเทียบตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมของอะริมิมะกับมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	50
3.6 การใช้ภาพพจน์กับกลุ่มเป้าหมายผู้อ่าน.....	55

บทที่	หน้า
สรุป.....	56
4 สถานภาพของตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	58
4.1 กลวิธีในการสร้างให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงมีสถานภาพเท่าเทียมกับสมาชิกคนหนึ่ง ในครอบครัวจากมุมมองของผู้เป็นเจ้าของ.....	60
4.1.1 การแสดงความรักต่อสุนัข.....	60
4.1.2 การใช้คำที่สื่อความหมายว่าสุนัขเป็นสมาชิกของครอบครัว.....	66
4.1.2.1 การใช้คำว่า "สมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว" 家族のひとり (kazoku no hitori) 家族のものひとり (kazoku nomonohitori) และ 家族の一員 (kazoku no ichi in).....	66
4.1.2.2 การใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์ในครอบครัว.....	71
4.2 เปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการสร้างให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงมีสถานภาพเท่าเทียมกับ สมาชิกคนหนึ่งในครอบครัวจากมุมมองของผู้เป็นเจ้าของกับตัวละครแมว.....	73
4.2.1 การแสดงความรักต่อแมว.....	74
4.2.2 การใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์ในครอบครัว.....	76
สรุป.....	77
5 ลักษณะนิสัยของตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ.....	79
5.1 ลักษณะการแสดงความรักซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของ.....	80
5.1.1 เชื้อฟิงผู้เป็นเจ้าของ.....	81
5.1.2 ปกป้องผู้เป็นเจ้าของ.....	87
5.1.3 ไม่ลืมนผู้เป็นเจ้าของ.....	92
5.1.4 รักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ.....	98
5.2 ศึกษาลักษณะการแสดงความรักซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยง ในวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ.....	101
5.2.1 เชื้อฟิงผู้เป็นเจ้าของ.....	103
5.2.2 ปกป้องผู้เป็นเจ้าของ.....	105
5.2.3 ไม่ลืมนผู้เป็นเจ้าของ.....	107
5.2.4 รักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ.....	110

บทที่	หน้า
สรุป.....	113
6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	115
สรุปผลการวิจัย.....	115
6.1 การแสดงความรู้สึกรักของตัวละครสุนัขเลี้ยง.....	115
6.2 สถานภาพของตัวละครสุนัขเลี้ยง.....	116
6.3 ลักษณะนิสัยของตัวละครสุนัขเลี้ยง.....	117
ข้อเสนอแนะ.....	119
รายการอ้างอิง.....	121
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	123

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภาพสรุปการใช้ภาพพจน์ของมุก สะโตะจู่ ในการสร้างให้ตัวละครสุนัขเลี้ยง แสดงความรู้สึกละเอียดอ่อนได้เหมือนมนุษย์.....	42